

Ναυτίλος έρμα

Φοίβη Γιαννίση*

Για τη Μάτση Χατζηλαζάρου

ναυτίλος περίβλημα έρμα λόγια θάνατος λόγια

*Ναυτίλος μεγαλόπρεπος πάνω στο τραπέζι μου
κοχύλι άσπρο και πυρρό
παλιό κέλυφος ζώου με φροντίδα
αν και το περίβλημα είναι πάντα έρμα
εγώ όταν φύγω στο θάνατο
το κάλυμμα που θα 'χω εκκρίνει δε θα' ναι παρά λόγια λογιών*

(1945)

ναυτίλος μεγαλόπρεπος πάνω στο τραπέζι.
τραπέζι τής γραφής της.
ναυτίλος πάνω στο τραπέζι.
κέλυφος απόντος νεκρού ζώου
αυτό που άφησε πίσω του περίβλημα το ρούχο τής ζωής του.
παλιό κέλυφος ζώου – φτιαγμένο με φροντίδα.
αν και το περίβλημα είναι πάντα έρμα.
έρμα, βάρος, που συγκρατεί στη θέση σου όμως.
περιττό και χρήσιμο μαζί.
περίβλημα έρμα

---

*Καθηγήτρια, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, e-mail: fogianni@arch.uth.gr

---

στο κέντρο στη μέση τού λόγου
τη γραμμή συμμετρίας
γράφει
στο ποίημα.
λόγος.
γραμμή που ένθεν και ένθεν της διατάσσονται
οι όροι της αναλογίας.
τρεις στίχοι πάνω τρεις στίχοι κάτω.
στο πάνω του ποιήματος μέρος μπροστά στο τραπέζι ο απών
Ναυτίλος
με την μετωνυμία του οστράκου του
στο κάτω τού ποιήματος μέρος πίσω από το τραπέζι η απύσχα
εκείνη
με την μετωνυμία των λόγων της.
όταν εκείνη που μιλά φύγει στο θάνατο
όταν εγώ που τη διαβάζω που τη διαβάζω σε πρώτο πρόσωπο
φύγω
το δικό της το δικό μου κάλυμμα που θα' χει που θα' χω
αφήσει πίσω
το κάλυμμα που εκείνη — εγώ το σώμα της το σώμα μου
θα έχει εκκρίνει
κάλυμμα από το σώμα για το σώμα
στα μέτρα τού σώματος με ρυθμό σε κάθε εποχή τής ζωής.
δε θα' ναι παρά λόγια λογίων.
λόγια από λόγια λόγια που ανήκουν στα λόγια
λόγια από την περιοχή από τον σωρό των λογίων
κάποια λόγια όχι είδη λογίων όχι λογίων λόγια.
δικό της δικό μου κάλυμμα
λόγια
το κέλυφος του Ναυτίλου.
περίβλημα ώστε να κινείσαι
φορώντας το στη ζωή.
ναυτίλος ζώο της θάλασσας
στο όνομά του φέρει την περίφημη πλεύση.
την δύσκολη ευφυή κατακόρυφη κίνηση μες στο νερό.
αυτό το περίβλημα του απόντος ζώου εμείς οι ξένοι οι άλλοι
από τον κόσμο αυτόν εδώ τον μετά τον διαφορετικό
μετά θάνατον μετά θάλασσα
άδειο πια και έξω από το νερό το εξερευνούμε
το κρατάμε στο χέρι βάζουμε μέσα του το αυτί μας
σαν σε χωνί να ακούσουμε τον ήχο.
βαθύς θαλάσσιος ήχος.

βοή κυμάτων μακρινών.
ήχος από πέρα εκεί
από το ανεξερεύνητο άγνωστο πέρα εκεί από όπου ήρθε.
ο ήχος του ζωικού κελύφους που άφωνο στέκει
ακουμπισμένο στο τραπέζι τής γραφής
ξυπνάει
με τα λόγια λογίων αυτής-εμένα πίσω του.
το κέλυφος μπροστά απ' το χαρτί της όπου εκκρίνει
όπου εκκρίνω αυτό που τώρα διαβάζω.
με φροντίδα όλη η ζωή τα λόγια.
στη σειρά καθιστή Αυτή-εγώ με τα λόγια μπροστά
στο τραπέζι το χαρτί με τα λόγια της λόγια μου
και ακόμα πιο μπροστά ο Ναυτίλος.
μαζί με τον Ναυτίλο ηχώντας μπροστά της η θάλασσα
από όπου αυτός έρχεται και όπου αυτός ζούσε
πάνω στο τραπέζι το γραπτό ηχώντας τα λόγια
από εκεί από όπου έρχεται έρχομαι
και μέσα σε αυτό που ζει τώρα ενόσω γράφει
και θα ζει γράφοντας λέγοντας
όλες τις στιγμές τής ζωής της όσο κι αν διαρκέσει.
ηχεί τα λόγια που τώρα δυνατά μονολογεί.
στιγμή λίγο πριν ή λίγο μετά ή ακριβώς
την ώρα που τα γράφει την ώρα που τα διαβάζω.
κοιτώντας τον ναυτίλο μπροστά απ' το χαρτί.
ηχούν υβριδικά λόγια γραμμένα και ναυτίλος.
όπως σε παρομοίωση,
ένα δίπλα στο άλλο ένα μετά το άλλο
ή όπως σε μεταφορά
ένα χωνεμένο μέσα στ' άλλο
ναυτίλος και χαρτί με λόγια
ή ναυτίλος εκφέρων λόγια
και λόγια μέσα και έξω από ναυτίλο.
λόγια από το σώμα εκκριμένα σαν ουσία
περίβλημα προστατεύει το ον που ταξιδεύει
περίβλημα όχημα βοηθά στο αστρικό θαλάσσιο ταξίδι
εκεί από όπου προέρχεται και εκεί όπου σε όλη του τη ζωή
ζούσε.
λόγια εκκεκριμένα από το σώμα ουσία τού σώματος
αποτύπωμα τού μεγαλώματος τού σώματος στη ζωή
στη συνέχεια της ζωής ρυθμό της ζωής με ρυθμό
ένας θάλαμος μετά τον άλλον
το κάθε φορά

μεγαλύτερο σώμα δίπλα στον προηγούμενο εαυτό του
εαυτοί ο ένας μετά τον άλλον μεγαλώνοντας εαυτοί
ο ένας δίπλα στον άλλο σπειροειδώς
μέσα στον χώρο όλες οι διαστάσεις μαζί
οι τρεις του χώρου και ο χρόνος.
λόγια εκκεκριμένα από το σώμα
το αποτύπωμα τής ζωής και το περίβλημα εκείνης
αόρατο και άυλο χωρίς βάρος ιπτάμενο στον αέρα
ακούγεται και περιέχει στο χώρο
με τον ουράνιο απόκοσμο ήχο του
τους εαυτούς που το διαβάζουν.

Γιαννίση, Φοίβη (2016) *Ραψωδία*, Αθήνα: Εκδόσεις Gutenberg